

Boverket
remiss@boverket.se

Remissyttrande

Extra remiss Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m. (dnr 2215/2021)

Sveriges Allmännyttas är bransch- och intresseorganisationen för 321 allmännyttiga kommunala och privata bostadsföretag, med tillsammans över 990 000 lägenheter. Vi bistår våra medlemmar så att de kan vara långsiktiga och konkurrenskraftiga aktörer på bostadsmarknaden. På så sätt bidrar vi gemensamt till en hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Allmänt

Sveriges Allmännyttas avstyrker förslaget till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m.

Sveriges Allmännyttas har i tidigare remissyttrande lämnat konstruktiva synpunkter och förslag på hur regelmodellen och föreskrifterna kan arbetas om för att nå de utpekade syftena om att främja innovation och teknisk utveckling. Dessa synpunkter och förslag kvarstår.

Sveriges Allmännyttas betonar att samhällets minimikrav på byggande måste vara tydliga där kravnivåer framgår av byggreglerna. Boverket anger att regelmodellen handlar om att utforma verifierbara funktionskrav. Den som ställer ett krav måste dock säkerställa att det överhuvudtaget är möjligt att verifiera att kravet är uppfyllt. Boverket behöver

SVERIGES ALLMÄNNYTTA

Besöksadress Hornsgatan 15
Box 474, 101 29 Stockholm
Tel 08-406 55 00

Org. nr 802000-1189, Styrelsens säte Stockholm
Plusgiro 92 84 72-0, Bankgiro 5887-5444
info@sverigesallmannnytta.se, sverigesallmannnytta.se

därför ge vägledning om hur verifiering av att krav är uppfyllda kan göras, vad som ska bedömas och vilka aspekter som ska påverka bedömningen av om krav är uppfyllda.

Sveriges Allmännyttas bedömer att förslagen till föreskrifter medför så pass vagt formulerade krav att tolkningsutrymmet blir alltför stort. I flera fall lyfter Boverket själva att det kommer ta tid innan det etableras en kravnivå och enhetlig bedömning av om ett krav är uppfyllt. Branschaktörers vägledning, handböcker och branschstandarder utgör tolkningsunderlag men medför inte att tolkningen och tillämpningen blir enhetlig och förutsebar. Byggherren och handläggaren i kommunen kan ha skilda uppfattningar om vilken handbok som ska vara gällande. Det är Boverket som kan skapa förutsättningar för en enhetlig och förutsebar tolkning och tillämpning av olika handläggare och kommuner genom att reglera tydliga krav och ge vägledning om verifiering och bedömningen om krav är uppfyllda.

Sveriges Allmännyttas anser att det behöver införas ett nytt organ eller funktion som har i uppgift att bedöma verifieringsmetoder och om krav är uppfyllda för att skapa en enhetlig tolkning och tillämpning av byggreglerna. Den praxis som skapas kan också ge nödvändig vägledning. Det skulle göra att Boverkets regelmodell kan uppnå de utpekade syftena om att främja innovation och teknisk utveckling.

Sveriges Allmännyttas är mycket oroade för de negativa konsekvenserna för samhället om Boverket går vidare med de remitterade förslagen utan nödvändiga ändringar. Vaga och otydliga krav där tolkningen och tillämpningen varierar stort mellan olika handläggare och kommuner gör det svårare och dyrare att bygga. Industrialiserat och standardiserat byggande försvåras betydligt. Det är särskilt allvarligt under rådande kris för bostadsbyggandet.

Sveriges Allmännyttas är starkt kritiska till att förslaget till föreskrifter innebär höjda kravnivåer trots att Boverket angett att det inte var syftet med regelmodellen.

Mindre avvikelse

Sveriges Allmännyttas är mycket kritisk till förslaget om mindre avvikelse i 1 kap. 3 § trots tillägget i denna remiss. Boverket har inte redovisat att nuvarande reglering innebär några tillämpningsproblem. Det saknas därför anledning till att ändra bestämmelsen. Boverkets förslag till reglering av mindre avvikelse riskerar att göra kommunernas handläggning betydligt svårare än idag. Det påverkar handläggare i byggnadsnämnderna negativt såväl som byggherrar. En mindre avvikelse kan bedömas godtagbar i samband med startbesked men inte i samband med slutbesked. I så fall måste en byggherre ändra sent i byggprocessen. Det innebär dyrare byggkostnader och att byggprocessen tar längre tid. För att undvika detta kommer de flesta byggherrar avstå från att tillämpa en mindre avvikelse. Konsekvensen blir då ett mer stelbent regelverk än vad som är syftet. Om förslaget trots detta genomförs så är det nödvändigt att det i så fall även införs krav om att

byggnadsnämnden ska vara skyldig att skyndsamt lämna bindande förhandsbesked om mindre avvikelse på begäran av byggherren.

Hänvisning till eurokoder

Sveriges Allmännyttas anser att hänvisning till eurokoder ska regleras som föreskrift och inte som allmänt råd eftersom det i praktiken inte finns något reellt alternativ till eurokoderna.

Sveriges Allmännyttas anser att Boverket behöver fortsätta ta ansvar för fastställande och tillgängliggörande av nationella val samt och att göra dessa svenska versioner tillgängliga utan kostnad. Att föra över ansvaret för fastställandet av nationella val till SIS, som inte är en statlig myndighet, när SIS vill avhända sig ansvaret för översättning av eurokoderna samt det kostnadsfria tillgängliggörandet skapar stora osäkerheter inför det kommande införandet av nästa generation av eurokoderna.

Nya kartor för snölast på mark och för referensvindhastighet

Sveriges Allmännyttas är kritiska till förslaget och menar att det är otydligt vad som gäller för laster och kombinationer av dessa.

Sveriges Allmännyttas bedömer att ökade vindlaster och snölaster ger ökade byggkostnader. Det saknas belegg för att de nya kartorna stämmer bättre överens med verkligheten än motsvarande kartor i EKS 12.

Sveriges Allmännyttas menar att eventuella förändringar bör samordnas med Transportstyrelsen som redovisar motsvarande kartor i sina föreskrifter. Att Boverket och Transportstyrelsen för en bestämd geografisk punkt i Sverige kommer att lämna olika uppgifter om snölast på mark och referensvindhastighet kommer att upplevas förvirrande och ökar risken för fel. Om Boverket kan visa att det finns goda skäl att ändra de gällande vind- och snökartorna måste detta göras samordnat med alla berörda myndigheter.

Otydligheter om dimensionering för olyckslast

Sveriges Allmännyttas saknar en definition eller förklaring av begreppet ”influensarea” i 4 kap, 12 § att lasten får ”sättas till 60 % av lasten som fås av influensarean för respektive förband.” Utan ett förtydligande så försvåras tillämpningen vilket ökar risken för fel.

Stockholm den 28 mars 2024

Desirée Morast
Chef Fastighet och Hållbarhet